

Értékelő beszámoló az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

A gyermekvédelmi rendszer működtetésében az önkormányzatoknak kiemelkedő szerepe és felelőssége van a személyi és tárgyi feltételek megteremtésében, a kötelező feladatok ellátásához az önkormányzatokat terhelő pénzügyi fedezet biztosításában. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A törvény a gyermeki jogok védelmét minden olyan természetes és jogi személy kötelességévé teszi, aki a gyermekek nevelésével, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

Fontos olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint egyes gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. Ennek érdekében figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek életkörülményeit, szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét, továbbá a gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

A gyermekvédelem rendszeréhez kapcsolódó feladatot ellátó személyek, szervezetek, intézmények, hatóságok (óvoda, iskola, önkormányzat, jegyző, gyermekorvos, védőnő, rendőrség, családsegítő, esetmenedzser) kötelesek jelezni, ha a gyermek veszélyeztetettségét észlelik, súlyosabb esetben hatósági intézkedést kezdeményezni, lefolytatni. A felsorolt személyek, szervezetek, intézmények kötelesek együttműködni, ez az úgynevezett jelzőrendszer településünket érintően megfelelő együttműködést és alapot ad a feladatok ezirányú ellátásához.

A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-17 éves korosztály adataira

Demográfiai adatok vonatkozásában a 2023. év január 1-i állapotot tükröző részletező adatokról az alábbiak szerint adok tájékoztatást.

Ruzsa község lakosság száma 2499 fő, mely egy fős növekedést mutat az előző évi statisztikai adatokhoz viszonyítva.

A település demográfiai mutatóit a 0-17 éves korosztályt figyelembe véve az alábbiak szerint ismertetem a jelenlegi állapot alapján:

Demográfiai adatok – állandó népesség adatai 0-17 éves korosztályban:

Állandó lakosság szám

Korosztály (év)	Fő
0-2	56
3-5	55
6-13	154
14-17	81
Összesen:	346

I. AZ ÁLLAM ÉS A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK AZ ALÁBBI ELLÁTÁSOK, HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEK KERETÉBEN TESZNEK ELEGET A GYERMEKEK VÉDELMÉRE VONATKOZÓ KÖTELEZETTSÉGEIKNEK:

- Pénzbeli és természetbeni ellátások (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása és ehhez kapcsolódó pénzbeli támogatás, intézményi- és szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, egyéb települési támogatások biztosítása)
- Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások (pl. gyermekek napközbeni ellátása, gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása, gyermekvédelmi szakellátások, stb.),

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006.(XII.23.) Korm. rendelet 3.§-a szabályozza a települési önkormányzat jegyzőjének feladat-és hatáskörét:

3. § (1) A települési önkormányzat jegyzője

- a)* nagykorú apa esetében teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot vesz fel,
- b)* a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében megállapítja a gyermek családi és utónevét,
- c)* a gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- d)–f)*
- g)* megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- h)*
- i)* megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének fennállását,
- j)* hozzájárul a kiskorú gyermeknek az apaság megállapítása iránti perben az anya pertársaként való részvételéhez,
- k)* megállapítja az ismeretlen szülőktől származó gyermek és a képzelt szülők adatait,
- l)* gyakorolja a gyámhatósági névmegállapítással kapcsolatos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:151. §-ában meghatározott hatásköröket,
- m)* ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

(2) A települési önkormányzat jegyzője az (1) bekezdés *a)–b)* és *j)–k)* pontja szerinti ügyekben hozott határozatát megküldi a gyámhivatalnak.

Fentieken túlmenően a Kormány a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltatásról szóló törvény szerinti családvédelmi koordinációért felelős szervként a települési önkormányzat jegyzőjét jelöli ki.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre vonatkozó jogosultsági feltételeket a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 19. §-a szabályozza. A jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és a szünidei gyermekétkeztetésnek, jogszabályban meghatározott pénzbeli támogatásnak, külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A jegyző a gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot 1 évre állapítja meg azon gyermek részére, aki a jogszabályban foglalt jövedelmi és vagyoni feltételeknek megfelel.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően az augusztus 1. és november 1. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak részére az alapösszegű támogatás alkalmanként 6.000,-Ft, míg az emelt összegű támogatás (halmozottan hátrányos, hátrányos helyzetű jogosultak) 6.500,-Ft értékű pénzbeli támogatásként került kifizetésre a jogosultak részére.

2023. november 30.-i állapot szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma 30 fő volt.

2023. december 31. állapot szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma 33 fő volt, melyből 10 gyermek hátrányos helyzetű, 1 gyermek halmozottan hátrányos helyzetű volt.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll;

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

Gyermekekétkeztetés

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményekben az alapellátások keretébe tartozó szolgáltatások közül csak az étkeztetésért állapítható meg térítési díj. A gyermekétkeztetés intézményi térítési díját a Képviselő-testület állapítja meg.

A bölcsődések, az óvodások és az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő gyermekek étkeztetése ingyenes volt azon gyermekek számára, akik rendszeres

gyermekvédelmi kedvezményben részesültek, továbbá 50 %-ot kellett fizetni azon családoknak, ahol a szülő három vagy több gyermeket, illetve tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek.

2016. évtől a települési önkormányzat kötelező feladatává vált a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása (korábban lehetőségként a települési önkormányzatok pályázatot nyújthattak be), melyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos és/vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak térítésmentesen.

A szünidei gyermekétkeztetés minden nevelési-oktatási szünetben (őszi, téli, tavaszi, nyári) a déli meleg főétkezés elsősorban helyben fogyasztásra történő biztosítását jelenti, de az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható. A gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége, egyéb akadályoztatása esetén a számára biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője számára lehetővé kell tenni.

A szünidei étkeztetést igénybe vevők száma 2023. évben:

Tavaszi gyermekétkeztetés	6 fő
Nyári gyermekétkeztetés	9 fő
Őszi gyermekétkeztetés	1 fő
Téli gyermekétkeztetés	3 fő

Egyéb – gyermekvédelmi és gyámügyi kihatással bíró - települési támogatások

Egyéb települési támogatások vonatkozásában a Képviselő-testület 2023. évben egyszeri támogatást biztosított a kérelmező családoknak (vagyonai helyzet vizsgálata nélkül) a gyermekek, óvodáztatási, beiskolázási támogatására gyermekenként 15.000,-Ft összegben az iskola- és óvodai nevelési év kezdetének időszakában. A támogatást 232 gyermek vonatkozásában vették igénybe a szülők, mely összesen 3.480.000,-Ft kiadást jelentett.

Gyermek fogadásának céljára települési támogatás kerül biztosításra egyszeri alkalommal 30.000,-Ft összegben a gyermek születését követő 1 éven belül benyújtott kérelem alapján. E támogatás kifizetésére 2023. évben 11 alkalommal, összesen 330.000,-Ft összegben került sor.

Fentieken túlmenően átmeneti, rendkívüli élethelyzet kialakulására tekintettel is több alkalommal sor került támogatás, adott esetben visszatérítendő kamatmentes támogatás megállapítására a nehéz helyzetbe került családok támogatására. A támogatás mértékének és formájának megállapításakor a Képviselő-testület/a Polgármester kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a kérelmező háztartásában érintett-e gyermek.

Lakhatási támogatás 1 éves időtartamra állapítható meg az önkormányzati rendelet alapján azon háztartások (családok) részére, ahol a meghatározott jövedelemhatárok alapján kérelmező jogosulttá válik havi 5.000,-/3.000,-Ft összegben (egy főre jutó jövedelem alapján kerül differenciálásra).

Visszatérítendő lakáscélú (vásárlás/felújítás) kamatmentes támogatásként 2023. évben több háztartás és letelepedni szándékozó család részére került kiutalásra összesen 15.000.000,-Ft forint értékben, mely ingatlan felújítása, vagy megvásárlása céljából került kiutalásra a kérelmezők részére.

A tehetséges, tanulói/hallgatói jogviszonnyal rendelkező, esetlegesen hátrányos helyzetű tanulók részére az önkormányzat ösztöndíjprogramok útján biztosít külön támogatást. A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz településünk az utóbbi években minden alkalommal csatlakozott, a pályázatok száma változó, diákonként 10 hónapon keresztül maximum 10.000,-Ft összegű támogatást biztosít a Képviselő-testület.

A tavalyi évben a pályázók száma 2 fő volt, a feltételek teljesülése esetén (aktív hallgatói jogviszony) részükre 200.000,-Ft kerül kiutalásra.

A jegyzői hatáskörbe 2021. január 1. napjától átkerülő gyermek- és családvédelmi feladatok ellátása továbbra is hatékony együttműködést és kapcsolattartást igényel. 2023. évben ezen esetek száma elenyésző volt, de azok fennakadás nélkül, problémamentesen zajlottak.

2020. április 1. napjától Ruzsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének döntése alapján a korábban kistérségi feladatellátási rendszer keretében működő családsegítő- és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat saját, önállóan működő intézményén keresztül biztosítja. A feladatellátás a három település (Ruzsa, Öttömös és Pusztamérges) együttműködésével zajlik.

Összesítő táblázat az Önkormányzat által biztosított – gyermeket nevelő háztartásokat is érinthető - támogatások típusáról és összegéről 2023. évben

A vonatkozó önkormányzati rendeletben foglalt jogcímek alapján

<i>Települési támogatás formája*</i>	<i>Esetek száma</i>	<i>Kifizetett összeg összesen</i>
Általános krízishelyzet	145	6.572.000,-
Lakhatási célú támogatás	150	6.705.000,-
Temetési célú támogatás	5	520.000,-
Gyermek fogadásának támogatása	11	330.000,-
Egészségügyi okok miatt kieső jövedelem pótlása	0	0,-
Nevelési-oktatási célú támogatás	232	3.480.000,-
KT döntéssel alapuló rendkívüli tel. támogatás	1	180.000,-

Települési támogatás – visszatérítendő támogatások 2023.

<i>Települési támogatás formája*</i>	<i>Esetek száma</i>	<i>Kifizetett összeg összesen</i>
Szociális célú kamatmentes kölcsön	4	1.000.000,-
Lakáscélú támogatás felújítási célra (energetika)	5	5.000.000,-
Lakáscélú támogatás felújítási célra (általános)	6	6.000.000,-
Lakáscélú támogatás vásárlási célra	2	4.000.000,-

Önkormányzati Ösztöndíjprogramok általános/közép/felsőfokú tanulmányokat folytató diákok vonatkozásában – pályázati kiírás szerint

<i>Támogatás megnevezése</i>	<i>Jogosultak száma</i>	<i>Kifizetésre kerülő összeg összesen</i>
Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer „A” típusú pályázat (10 x 10.000,-Ft)	2 fő	200.000,-Ft
Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer „B” típusú pályázat (6 x 10 x 10.000,-Ft)	0 fő	-

Gyermekek napközbeni ellátása

A törvény értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkoruknak megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkezését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói a munkavégzésük, betegségük, vagy egyéb ok miatt nem tudnak napközbeni ellátásukról gondoskodni. A Képviselő-testület a gyermekek napközbeni ellátását bölcsődei és óvodai ellátás megszervezésével biztosítja a Ruzsai Hétszínvirág Óvoda és Bölcsőde, mint önállóan működő költségvetési szerv fenntartásával.

A veszélyeztetettség megelőzésében nagy szerepet játszanak ezen intézmények dolgozói oktató- nevelő munkájukkal, a gyermekek szabadidejének hatékony és szakszerű kihasználásával, programok szervezésével.

A bölcsőde és az óvoda a Képviselő-testület későbbi ülésén, önálló napirendi pont és beszámoló benyújtásával számol be tevékenységéről.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermekek testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkoruknak, egészségi állapotuknak és egyéb szükségleteiknek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről és lakhatásáról kell gondoskodni.

Az átmeneti gondozás megszervezése kistélepülésen nehézségekbe ütközik, e feladat ellátásának megszervezése magasabb szinten történik, általánosságban megállapítható, hogy ezen intézmények túlszűfoltak, helyhiánnyal küzdenek.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

Gyámhatósági, gyermekvédelmi területen az Önkormányzat által közvetlenül ellátott feladatok tekintetében 2023. évben a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala nem végzett helyszíni ellenőrzést a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása és az ahhoz kapcsolódó juttatások biztosítása, kézbesítése tárgyában. Ugyanakkor a támogatás-igénylések és elszámolások vonatkozásában a felügyeleti kontroll folyamatos.

A Ruzsai Gondozási Központ keretein belül működtetett család- és gyermekjóléti szolgáltatás vonatkozásában 2023. évben hatósági ellenőrzés nem történt.

Bűnmegelőzési program

Önálló települési Bűnmegelőzési programmal önkormányzatunk nem rendelkezik. Az önkormányzat és a településen működő intézmények, a jelzőrendszer tagjai a Rendőrséggel együttműködve végeznek folyamatos és hatékony prevenciós tevékenységet (előadások, hírlevelek, tájékoztatók, fórumok, szakmaközi megbeszélések).

A rendőrség által 2023. évre vonatkozóan készített közbiztonsági beszámolójából megállapítható, hogy a kiemelten kezelt bűncselekmények száma 2023. évben 60 eset volt községünk területén, amelyek között nem volt kiskorú veszélyeztetése tárgyában indult eljárás.

A közbiztonsági egyeztető fórum kistérségi szinten többnyire féléves gyakorisággal kerül megtartásra a polgárőrök, a polgármesterek és rendőrség munkatársainak részvételével, mely a hatékony megelőző és feltáró egyeztetések mellett a rendszeres és közvetlen kapcsolattartást is elősegíti.

A települési önkormányzat és a jelzőrendszer tagjai közötti együttműködés

A helyi gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembereivel a személyes kapcsolattartás szükség szerint valósul meg. A szakemberek közötti kapcsolattartás elektronikus úton, illetve telefonon jellemző leginkább. 2024. február 28-án a gyermekvédelmi rendszerben résztvevők, a jelzőrendszer tagjai éves tanácskozást tartottak, ahol áttekintették az elmúlt év tapasztalatait, problémáit, és kölcsönösen jónak, eredményesnek minősítették a 2023. év során nyújtott együttműködést.

A civil szervezetekkel történő együttműködés

A településen több aktív civil szervezet működik, melyek a gyermekvédelmi és gyermekjóléti ellátások, szolgáltatások tekintetében szabadidős programok, előadások és tájékoztatók megszervezésével vesznek részt.

A jövőre vonatkozó önkormányzati javaslatok, célok meghatározása

Az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok hatékony ellátása érdekében a jövőben is kiemelt figyelmet kíván fordítani a hatékony együttműködés érdekében a rendszeres szakmaközi beszélések megtartására a gyermekvédelmi rendszerben részt vevő szervezetekkel, intézményekkel.

Pályázatok benyújtásával és a lehetőségek kihasználásával (adott esetben saját forrás biztosításával) továbbra is törekedni kell a gyermekek és ifjúság helyzetének javítására, a fiatalok szabadidejének hasznos eltöltését biztosító programok lehetőség szerinti minél szélesebb körű megszervezésére.

**Az önkormányzat fenntartásában működő, közreműködésével biztosított
személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása 2023. évben**

*(A Ruzsai Gondozási Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2023. évi munkájáról
szóló beszámoló alapján)*

**1. GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA,
MŰKÖDÉSÉNEK TAPASZTALATA**

A családsegítő- és gyermekjóléti szolgáltatás ellátását Ruzsa Község Önkormányzata a Ruzsai Gondozási Központ által biztosítja.

Személyi feltételek:

1 fő családsegítő/ intézményvezető (Dóczi Éva) – előírt iskolai végzettséggel rendelkezik
0,5 fő családsegítő asszisztens (Börcsök Szilvia) – szakképzettséggel nem rendelkezik.

Tárgyi feltételek:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőjének irodája a Ruzsai Gondozási Központ épületében található, egy új, modern épületben. A kliensek fogadására önálló iroda áll rendelkezésre, mely alkalmas a bizalmas beszélgetések, ügyfélkapcsolat lebonyolítására egyaránt.

A településen biztosított **segítő szolgáltatások** (Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Központ):

- pszichológiai tanácsadás, (településen)
- családterápia, családkonzultáció, (Mórahalom, kellő létszám esetén a településen)
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység, (település intézményeiben)
- hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek, (településen)
- szociális diagnózist készít, (egyeztetett időben a településen)
- kapcsolattartási ügyelet (Mórahalom)

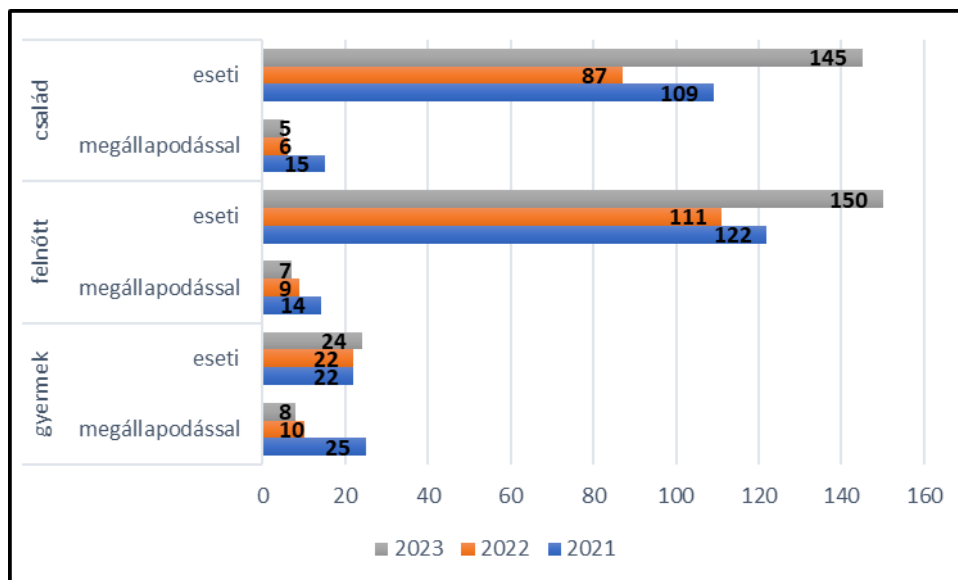
Demográfiai adatok

	2021	2022	2023
Lakosság	2478 fő	2498 fő	2499 fő
0-17 éves	340 fő	343 fő	346 fő

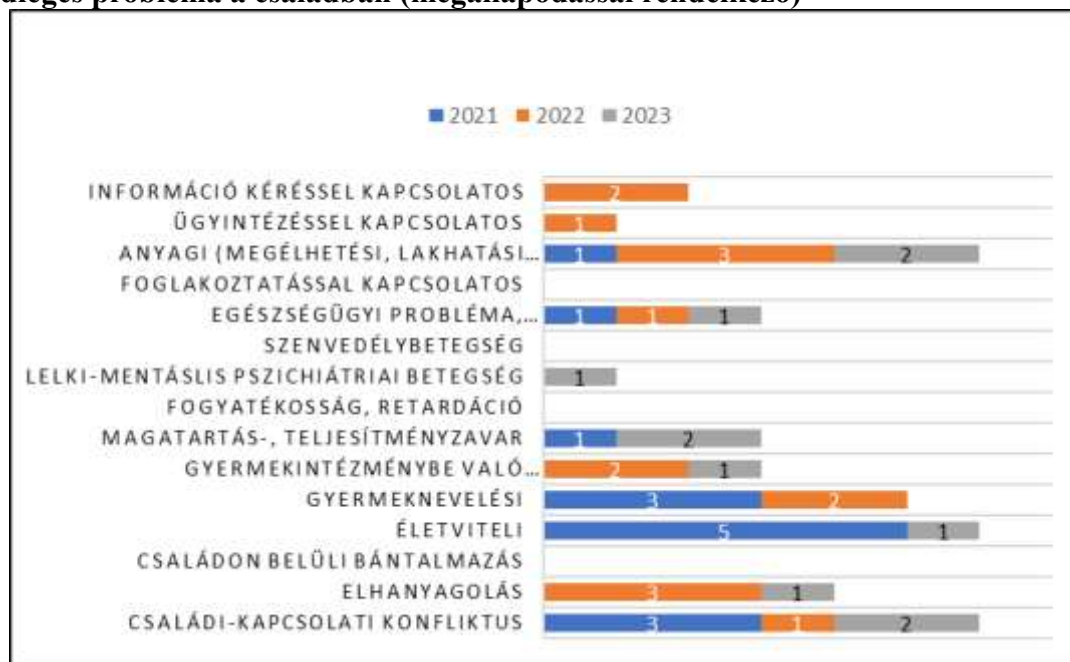
Az ellátást igénybe vevők többféle módon kerülnek kapcsolatba a szolgálattal:

- Önkéntes / szülő, gyermek /
- Jelzőrendszer
- Kötelezett / hatósági intézkedés/.

Igénybevevők száma

Elsődleges probléma a családban (megállapodással rendelkező)

Jelzőrendszeri tagok Ruzsa településen 2023-ban:

- Polgármester: **Sánta Gizella**
- Jegyző: **Masa-Földi Anita**
- Szociális ügyintéző: **Csányi Veronika**
- Háziorvosok: **Dr. Hézsai Klára Ildikó, Dr. Czakó Emőke/Dr. Tóth Szeles Roland**
- Bölcsőde: **Sólyáné Farkas Anikó**
- Óvoda: **Siposné Rózsa Anita**
- Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola **Ollmann-né Lovászi Ágnes, gyermekvédelmi felelős: Csányi Eszter**
- SZTE Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Védőnői Szolgálat: **Tóthné Török Szilvia, Teiszné Varga Andrea** védőnők

- Körzeti megbízott: **Pálincás Zoltán**
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Mórahalmi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya: **Dr. Csala Éva** osztályvezető, **Finster Bernadett** gyámügyi szakügyintéző
- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat: **Dóczi Éva** családsegítő
- Család- és Gyermekjóléti Központ településen dolgozó munkatársai

Ezen személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással

- együttműködni,
- jelzéssel élni,
- hatósági eljárást kezdeményezni.

Észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma

Megnevezés	2021		2022		2023	
	gyermek	felőtt	gyermek	felőtt	gyermek	felőtt
Egészségügyi szolgáltató	7		2	1	4	2
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltató:	6	1	2		4	
<i>ebből Család- és gyermekjóléti szolgálat</i>	3		1			
<i>ebből Család- és gyermekjóléti központ</i>	2		1		4	
Kisgyermekek napközbeni ellátást nyújtók (Bölcsőde)	1					
Köznevelési intézmény	3		4		4	
Rendőrség	4		1		4	
Állampolgár					2	
Önkormányzat, jegyző						
Járási hivatal gyámhivatala	2					
Gyermekjogi képviselő						
Összesen:	23	1	9	1	18	2

A Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Központ **készenléti szolgálatot** működtet Mórahalom járás közigazgatási területén, nyitvatartási időn túl (17⁰⁰ – 8⁰⁰ óráig) krízishelyzet esetén lehet segítséget kérni a 30/257-7243 telefonszámon. Az ügyeleti vonalra a településről 2023-ben hívás **1 esetben** érkezett.

2023 évben összesen 19 fővel dolgozott a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat **együttműködési megállapodás** keretében, melyből **10 fő gyermek és 9 fő felőtt**, összesen 6 családból.

A szakmai tevékenységek esetében elmondható, hogy egy személyre vonatkoztatva több tevékenység is megállapítható.

Szakmai tevékenységek adatai

Megnevezés	2021	2022	2023
Információnyújtás	72	58	76
Segítő beszélgetés	170	82	107
Tanácsadás	55	37	40
Ügyintézéshez segítségnyújtás	39	44	62
Konfliktuskezelés			2
Kríziskezelés			
Közvetítés pénzbeli ellátásokhoz	6		2
Közvetítés természetbeni ellátásokhoz	206	127	79
Közvetítés más szolgáltatóhoz	2		
Közvetítés a gyermekjóléti központhoz	2		4
Esetkonferencia	2	2	3
Esetmegbeszélés	2	2	3
Esetkonzultáció	12		14
Szakmaközi megbeszélés	3	4	5
Közösségfejlesztés	10	5	5
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés		1	
Családlátogatás	61	48	37
Adományközvetítés	83	94	117
Összes	725	504	548

A lakosság legtöbbször **ügyintézéshez** kér segítséget. Magas volt az **adomány közvetítésben** részesülők száma, melyhez hozzájárult a Szolgálat RSZTOP pályázat keretében megvalósuló csomagosztásban való közreműködése.

Hatósági intézkedésre a szolgálat 2022 évben 1 gyermek esetében tett javaslatot, mellyel kapcsolatos védelembe vétel áthúzódott 2023 évre. A Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Központ 2 védelembe vett gyermek esetében a gyermekek nevelésbe vételére tett javaslatot, mely eljárás folyamatban van.

- Védelembe vett gyermekek száma: 2 fő/1 család
- Nevelésbe vett gyermekek száma: 1 fő
- Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek száma: 0 fő
- Utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt 1 fő
- Családbafogadással érintett gyermekek száma: 1 fő
- Gyám rendelés: 1 fő (szülő halála)

A **pártfogó felügyelő szolgálat** látókörébe nem került gyermek.

Prevenció és egyéb szolgáltatások biztosítása

- RSZTOP 1.1.1. (0-3 éves korú gyermekek részére havonta) **2 fő**
- RSZTOP 4.1.1. (megváltozott munkaképességű, alacsony jövedelmű időskorú személy) **78 fő**
- Ruhaakció **10 alkalom**
- Nyári prevenciós program (CSGYKP) 1 hét **6 gyermek**

- MPE Ruzsai Gyülekezettel közösen szervezett családi nap 2023.08.30.
- Karácsonyi ajándékozási akció **15 gyermekes család 23 gyermeke + 13 felnőtt**

Szakmai továbbképzések

- A Család- és Gyermekjóléti Központ által két alkalommal került sor szakmai értekezlet megszervezésére 2023 évben.
- Módszertani Szakmai nap – Békéscsaba
- Községi Konferencia (A családsegítés 30 éve) Szentes
- MACSGYOE szakmai konferencián való - Siófok
- Módszertani szakmai konferencia (Szociális szolgáltatók térségi találkozója) – Békéscsaba

A jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságai, valamint a tanácskozáson megfogalmazott javításra váró területek:

- A jelzőrendszeri tagok által megfogalmazott problémák a családok esetében:*
 - Testi elhanyagolás,
 - Párkapcsolati problémák,
 - Iskolán belüli bullying,
 - Túlzott internet használat gyermekek és a szülők körében is,
 - Lakókörnyezet elhanyagolása,
 - Rossz szociális körülmények, család rossz anyagi helyzete,
 - Életvezetési problémák, szülő/nagyszülő italozó életmódja,
 - Gyermekek/szülő egészségi állapota, betegsége
 - Családi konfliktus
- A lakosság és a jelzőrendszer számára továbbra továbbra is fontos annak közvetítése, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat milyen esetekben tud segítséget nyújtani, valamint, hogy a HSZKP Család- és Gyermekjóléti Központ milyen szolgáltatásokat nyújt és azok milyen módon érhetők el a településen (intézmény közösségi oldala, helyi újság).Önkormányzat helyi szinten támogatást nyújt az újszülött gyermekek esetében, beiskolázási támogatást nyújt az óvodás, iskolás gyermekeket nevelő családok számára, időseknek évi egy alkalommal támogatást nyújt, rendkívüli települési támogatás nyújtásával segíti a krízishelyzetbe került családokat. Visszatérítendő kamatmentes lakáscélú támogatást nyújt ingatlan vásárlására, felújítására, lakásfenntartási támogatást nyújt a rászorulóknak számára.
- Az intézményekben biztosított a győgyopedagógiai, pszichológusi, logopédusi, fejlesztő pedagógusi fejlesztések. 2022-2023 tanévben évben az iskolai szociális segítő tevékenység nem volt biztosított az oktatási - nevelési intézményekben. Az intézmények széleskörben igyekeznek szabadidős programokat biztosítani a gyermekeknek és családjaik számára.
- A család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott speciális szolgáltatások (pszichológiai tanácsadás, családterápia) iránt is növekedett az igény a lakosság részéről.
- Megnövekedett az online csalások száma ezért a rendőrség fontosnak tartja a lakosság

tájékoztatását ennek megelőzésével kapcsolatosan. Az iskolával jól működő kapcsolat alakult ki, figyelmet fordítanak a prevencióra.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

A Ruzsai Gondozási Központ által biztosított Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2023. év során nem történt hatósági ellenőrzés.

Összegzés, aktuális kérdések

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma az elmúlt négy évben jelentősen lecsökkent, míg 2015-ben még 138 fő, addig 2023. évben már csak 30 fő volt jogosult. Tapasztalataim szerint ez a minimálbér és a garantált bérminimum elmúlt években történő folyamatos emelésének tudható be a jogosultsági feltételek változatlanul hagyása mellett. Azon családok, ahol az egyik, netán mindkét szülő dolgozik, már nem férnek bele a jogosultságot jelentő egy főre eső havi jövedelemsávba. Az elmúlt öt évben csupán egy alkalommal (2018. év január 1-jétől) került sor a jogosultsági jövedelemhatár módosítására, ami körülbelül 1.500,-Ft-os emelkedést jelentett.

Összegezve megállapítható, hogy míg a jegyzői hatáskörbe tartozó jogszabály által előírt feladatokat a jegyző ellátja, addig az Önkormányzat és a Képviselő-testület ezen túlmenően is igyekszik támogatni és segíteni a gyermeket nevelő családokat, a település családbarát jellegét erősíteni mind infrastrukturális, mind közéleti tekintetben.

Az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemek:

- Folyamatos adománygyűjtés (ruha, játék, bútor stb.) megvalósult.
- Életvezetési ismeretek, szülői szerep segítése fejlesztése szakemberek bevonásával, ennek lehetőségeinek kidolgozása (pl. online térben, könyvajánló, előadás stb.)
- Szabadidős, preventív jellegű programok szervezés a gyermekek számára a szünidőben.
- A lakosság, a helyi jelzőrendszeri tagok tájékoztatása a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott szolgáltatásokról (internet, helyi újság).

A megfogalmazott problémák javítása érdekében szükséges teendők, célkitűzések a következő időszakra:

- Szakmaközi megbeszéléseken a célzott előadások szervezése a jelzőrendszeri tagok számára továbbra is feladat.
- Szabadidős, preventív jellegű programok szervezés a gyermekek számára a szünidőben.
- Továbbra is feladat a lakosság, a helyi jelzőrendszeri tagok tájékoztatása a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott szolgáltatásokról.

Ennek tervezett módjai: Szülők tájékoztatása a szolgáltatás tartalmáról, igénybevétel módjáról szülői értekezletek alkalmával (óvoda, iskola).

Ruzsa, 2024. május 22.

Dóczi Éva
családseígtő/intézményvezető

Masa-Földi Anita
jegyző